

Kompromisní návrh nařízení o obnově přírody EU dojednan i díky českým europoslancům

10.11.2023 - | Arnika

Nařízení o obnově přírody má stanovit konkrétní závazné cíle a postup kroků, naplňujících závazky Evropské unie v oblasti ochrany biologické rozmanitosti, která i v Evropě alarmujícím způsobem klesá.

Proti původnímu návrhu Evropské komise se zvedla překvapivě silná opozice, a dlouho hrozilo, že Evropský parlament zákon celkově zamítne. Nakonec zákon těsnou většinou prošel, i díky několika českým europoslancům, kteří dali před stranickou kázní přednost vlastní zodpovědnosti (viz <https://www.birdlife.cz/evropske-narizeni-na-obnovu-prirody-proslo-prvnim-ctenim-ale-s-vyraznymi-sramy/>). Během projednávání v Radě byla pozitivní i role českého státu, konkrétně Ministerstva životního prostředí, jehož přístup byl racionální a směřoval k vyváženému fungování nové legislativy.

V procesu zvaném trialog nyní všechny tři hlavní evropské instituce dohadovaly výsledné znění návrhu. Dojednaný kompromis musí schválit v závěrečném hlasování jak evropský Parlament, tak Rada. Tato hlasování by měla být jen formálními kroky. Vyjednané znění představuje pokrok oproti parlamentnímu návrhu, ovšem za cenu významných ústupků odpůrcům nařízení.

Nevládní organizace vysoce oceňují, že byl do zákona vrácen článek o obnově ekosystémů na zemědělské půdě, který byl dříve parlamentem zcela vyškrtnut. Obdobně významná je i dohoda, že členské státy budou mít povinnost obnovovat významné evropské ekosystémy nejen v územích soustavy Natura 2000, ale i ve volné krajině. Na druhé straně, evropské instituce vložily do zákona četné výjimky, umožňující členským státům rozsah obnovy přírody omezit nebo ji i dočasně pozastavit.

„Doufáme, že nyní bude nařízení schváleno a ihned začne jeho naplňování. Evropská příroda a klima to naléhavě potřebují,“ říká Vlastimil Karlík ze sdružení Arnika.

„Míč se nyní z evropského hřiště přesouvá na to české,“ říká Zdeněk Vermouzek, ředitel České společnosti ornitologické. *„Nyní je na ministru životního prostředí Petru Hladíkovi, aby zahájil přípravu Národního plánu obnovy přírody. Je totiž jen na nás, jak, kde a kdy začneme naši přírodu obnovovat.“*

Jan Freidinger z Greenpeace dodává: *„Zákon na obnovu přírody byl a stále je pod obrovským tlakem lobbistů především z agro byznysu. Je proto klíčové, aby členské státy připravily své Národní plány obnovy v otevřeném, transparentním a inkluzivním procesu, což zákon sám o sobě vyžaduje. MŽP by proto mělo co nejdříve zveřejnit návrh tohoto procesu a zahájit konzultace se všemi dotčenými účastníky včetně vědecké obce a nevládních organizací.“*

Martin Rexa, koordinátor zemědělské kampaně Hnutí DUHA říká: *„Je dobře, že se v trialozích do zákona vrátila opatření k obnově zemědělských ekosystémů. Vzhledem k jejich významnosti v evropské krajině jsou totiž z hlediska adaptace krajiny a zemědělství na klimatickou změnu i obnovy biodiverzity zásadní. Nyní ale bude záležet na ministru Hladíkovi, aby nezbytná obnova nezůstala jen na papíře.“*

Poznámka: K tematice Nařízení o obnově přírody uspořádaly Česká společnost ornitologická a WWF-CEE v loňském roce konferenci v Národním muzeu v Praze. Její závěry i plný záznam jsou k dispozici na <https://birdlife.cz/conference-on-nature-restoration-law-2022/summary>.

Souhrnné informace o Nařízení o obnově přírody: <https://www.birdlife.cz/zakon-o-obnove-prirody/>

Tisková zpráva BirdLife Europe k průběhu a výsledku projednávání:

<https://www.birdlife.org/news/2023/11/09/nature-restoration-law-one-step-closer-to-becoming-reality-but-with-loopholes/>

Odpovědi na nejčastější otázky spojené s obnovou přírody:

<https://www.restorenature.eu/en/faq-on-nature-restoration>

Společná tisková zpráva Arniky, Beleca, České společnosti ornitologické, Greenpeace ČR, Hnutí DUHA a WWF. Pro víc informací kontaktujte odborníka Arniky na zahraniční projekty Vlastimila Karlíka (Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., 604 774 153 nebo tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče (Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., 606 727 942)

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/kompromisni-navrh-narizeni-o-obnove-prirody-eu-dojednan-i-diky-ceskym-euoposlancum>